

Qarşındaki 4 ay ölkəmiz üçün olduqca əhəmiyyətlidir. Odlar Yurdu noyabrda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) ev sahibliyi etməyə hazırlaşır. İrimiqyaslı beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi isə hər bir azərbaycanının üzərinə böyük məsuliyyət qoyur.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, indiyədək ölkəmizdə bir çox beynəlxalq tədbir keçirilib. Amma COP29 bu vaxta qədər reallaşan qlobal toplantılar-

COP29-a xüsusi hazırlıq görülür

la müqayisədə daha mühümüdür. Prezident İlham Əliyev də ötən il dekabrın 15-də keçirilən müşavirədə məhz bu məqamı vurğulamışdı. Dövlət başçısı bildirmişdi ki, Avropa Oyunlarında 5 min idmançı və onları müşayiət edən təqribən 3 min qonaq ölkəyə gəlmişdi. Ancaq COP29-da 10 minlərlə xarici nümayəndə Azərbaycana səfər edəcək, iki həftə ərzində Bakı dünyanyın mərkəzi olacaq.

(davamı 11-ci səhifədə)

COP29-a xüsusi hazırlıq görülür

(əvvəli 1-ci səhifədə)

İlkin ehtimallara görə, təqribən 70-80 min xarici qonaq bu müddət ərzində ölkədə olacaq. Belə bir tədbirə ev sahibliyi etməyimiz isə təsadüfi deyil. Çünkü Azərbaycanın yerləşdiyi əlverişli coğrafi mövqə kifayət qədər bərpəolunan enerji mənbələrinin potensialından istifadə etməyə şərait yaradır. Bu istiqamətdə Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində "yaşıl enerji" zonasının yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalaması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Ümumiyyətkdə, Azərbaycan işğaldan azad olunan ərazilərin yenidən qurulmasına enerji dayanıqlılığı ilə bağlı müasir çağırışlar və qlobal iqlim dəyişikliyi probleminin həllinə dəstək müstəvisində yanaşır. Bunun reallaşdırılması üçün isə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun geniş potensial imkanları var. Tərtərçay, Həkəri çayı və bu çayların qollarında böyük hidroenerji potensiallarının mövcudluğu ilə yanaşı, Qubadlı, Zəngilan, Cəbrayıl və Füzuli rayonlarında günəş enerjisi layihələri üçün əlverişli imkan mövcuddur. Bu texniki potensial 7200 MWh-dan artıq olaraq qiymətləndirilir. Eyni zamanda ilkin araşdırmalara əsasən, Ləçin və Kəlbəcərin dağlıq ərazilərində külək enerjisini 2000 MWh həcmində tex-

niki potensialının olması müəyyən edilib. COP29 ölkəsi olaraq Azərbaycanda bu cür enerji qaynaqlarının olması və onlardan səmərəlli istifadə mühüm məsələdir. Bu əsasda ölkəmiz 2030-cu ilədək və ondan sonrakı dövrə "yaşıl enerji", iqlimlə bağlı hədəflərin reallaşmasına milli səviyyədə töhfə vermək və iqlim fəaliyyəti üzrə qlobal həmrəyliyin hərəkətverici qüvvəsi olmaq əzmindədir. COP29 konfransına ev sahibliyini Azə-

baycan üçün 2024-cü ilin ən mühüm hadisəsi və ölkənin "yaşıl iqtisadiyyat" a kecid strategiyasının məntiqi davamı kimi qiymətləndirmek olar. Bu missiyaya uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2024-cü il Azərbaycanda "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilib.

Bu baxımdan BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasında iştirak üçün qeydiyyatdan keçmiş bütün tərəflərə ödənişsiz elektron "COP29 xüsusi vi-

COP - İqlim Dəyişmələri
üzrə Çərçivə Konvensiyası insanın iqlim mühitini təhlükəli müdaxiləsinin qarşısını almaq məqsədilə 1992-ci ilin iyununda Rio-de-Janeyro şəhərində keçirilmiş Yer Sammitində imzalanmış sazişdir. COP (Conference of Parties) abreviaturunun ingilis dilindən tərcüməsi Tərəflər Konfransı deməkdir. Tərəflərin Konfransı İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının icrasına nəzarət edən ali qorarverici orqandır. Bu Konvensiyaya tüzv olan 190-dan çox ölkə var.

Ötən il dekabrın 11-də Dubayda COP28-in plenar iclasında COP29-un bu il Azərbaycanda keçirilməsi haqqında qərar qəbul olunub.

za" xidmətləri təqdim edəcək. Azərbaycan qeydiyyatdan keçən iştirakçıların ölkəyə rahat girişini təmin etmək məqsədilə COP29 viza müraciət sistemini də aktivləşdirib. Bunun üçün iştirakçılar link vasitəsilə viza portalına daxil olaraq formanı doldurmali və tələb olunan sənədləri yükləyərək təsdiq üçün təqdim etməlidirlər. Prosesin bu qədər sadələşdirilməsi rəsmi Bakının tədbirin təşkilatçılığı istiqamətində atdığı uğurlu addımlardandır. Bir digər xəbərə görə, COP29 çərçivəsində parlament icası keçiriləcək. VI çağırış Mili Məclisin sədri Sahibə Qafarova Sankt-Peterburqda BRICS ölkələrinin

Parlament Forumunda çıxış edərkən deyib ki, bu görüş parlamentarilər üçün fikir mübadiləsi aparmaq və iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə həll yollarının tapılması üçün əlverişli fırsat olacaq, həmçinin bu sahədə çoxtərəfli fəaliyyətin həyata keçirməsinə töhfəsini verəcək.

Ümumiyyətə, Azərbaycanda müxtəlif səviyyəli rəsmilər bütün dönyanın diqqətini bu tədbirə çəkmək istəyirlər. Çünkü hazırda dönyanın ekosistemi ciddi şəkildə zərər görüb. Amma nəzərə almaq lazımdır ki, yaşadığımız planet hər birmizin evidir. Buna görə də onu qorumaq hər kəsin borcudur.

Jalə QASIMZADƏ,
"Respublika".